

Eva Zubková

Naší pamětnicí byla paní Eva Zubková, rozená Hlavatá, která nám vyprávěla o osudech své rodiny za Protektorátu a především o zatčení svého tatínka Antonína Hlavatého, nar. 10. 6. 1904, který byl komunista a byl činný v odboji.

Paní Eva se narodila 13. října roku 1933 v Praze, kde celá její rodina také žila. Její otec pracoval v továrně Ing. Janečka (říkalo se jí Janečkárna), kde se za protektorátu vyráběly zbraně. Maminka byla v domácnosti, protože se musela starat o pět dětí - kromě malé Evy měla ještě tři starší syny a jednu mladší dceru.

Za Heydrichiády její tatínek, který pracoval v odboji, měl o svoji rodinu strach. Probíhalo zatýkání jeho kolegů z práce, a proto se celá rodina raději odstěhovala z Prahy (ze čtvrti Jezerka) do Hájů za Prahou (dnes již součástí Prahy), kde žila v malém domku se zahradou.

Ze změn, které přinesl Protektorát, si paní Eva pamatuje jako dítě, že vše bylo na lístky (na měsíc dostávali 10 deka tvrdých bonbonů a 10 deka čokoládových bonbonů, na den osminku litru mléka a 10 deka masa na den pro celou rodinu). Ve škole byla nejhorší známkou šestka, jako je to dodnes v Německu. Auta jezdila na dřevoplyn, protože nebyl benzín - vzadu měla kotel, kde se zatápělo. Večer se musela zatemňovat okna a na ulicích se nesvítilo. Chodilo se s baterkou, která měla červenou clonu. Další vzpomínkou byla jízda tramvají - Židé nesměli cestovat ve vagonu, tak stáli vzadu na zadní plošině. Na rukávu nebo na prsou měli židovskou hvězdu. Když nastoupil předem Němec, tak Židé z plošiny kvůli strachu, co by jim ten Němec mohl udělat, raději sestoupili. Hitlerjugend vystřílel kadeřnictví na Chodově výlohu. Nikdo ze strachu nezasáhl.

V červenci 1942 byl zatčen tatínek Antonín Hlavatý - paní Evě bylo v té době necelých 9 let. Pravděpodobně hledali balíček s výbušninou, který nenašli, protože starší syn s ním utekl přes plot. Zatkout ho přišli 3 příslušníci gestapa. Při zatýkání byl přítomen také jeden Čech, prý to byl Musil, který tatínka udal. Říkalo se, že po osvobození byl ukamenován.

Tatínek měl doma tiskařský válec, na kterém se tiskly letáky. Ten naštěstí byl před zatčením tatínka včas zakopán na zahradě u paní Horké na druhé straně Hájů.

Nejdříve byl tatínek vězněn na Pankráci, kam mu maminka pravidelně nosila čisté prádlo. Někdy s ní šla i malá Eva. Od zatčení už tatínka rodina neviděla, protože političtí vězni neměli dovolené návštěvy. Jelikož dědeček Evy dělal na

dráze, dozvěděli se od jeho kolegy, že tatínka odvezli Němci z Prahy vlakem na východ do Osvětimi. O tatínkově smrti se rodina dozvěděla až z úmrtního listu, který jim přinesl četník. Podle něho tatínek zemřel na zápal plic v Osvětimi.

Kromě tatínka byl zatčen také starší bratr Ladislav, kterému v té době bylo 17 let. Odvezli ho do Petschkova paláce, kde sídlilo gestapa. Po dvou dnech byl propuštěn - při výslechu mu vyrazili zuby.

Po zatčení tatínka to rodina neměla jednoduché, ztratila živitele rodiny. Proto jim pomáhali tatínkovi kamarádi z odboje - tajně jim dávali peníze nebo jídlo v batohu.

Paní Eva si pamatuje návštěvy gestapa po zatčení tatínka - nejčastěji v noci jim přišli prohledávat věci. Pro jistotu měly děti u postele vždy na hromádce připravené věci, kdyby je chtěli odvézt. Aby nebyly překvapené a něco ze strachu neprozradily. Při prohlídkách se nic nenašlo, protože tiskařský válec stihl tatínek ukryt a s balíčkem, ve kterém měla být výbušnina, utekl včas starší bratr Ladislav.

Zatčen byl také dědeček paní Evy, protože tajně poslouchal rozhlasové vysílání z Londýna. O zprávách pak vyprávěl na ulici - kde už jsou Rusové a kde Američani. Někdo z těch lidí ho udal. Když ho přišli zatknout, tak u dědečka a babičky byla zrovna na návštěvě malá Eva. Byl v poslán na práci do polských solných dolů. Po válce se vrátil domů, ale za pár měsíců umřel, protože při těžbě soli v Polsku měl rozežrané nohy a nešlo to již vyléčit.

Paní Eva vzpomínala také na osvobození - jak se stavěly barikády, na přestřelky i úkryt před bombardováním.

V roce 1977 byla jedna z ulic ve čtvrti Háje pojmenována Hlavatý - na počest tatínka jako oběti nacismu. Ve čtvrti Praha - Chodov, ve Výstavní ulici se nachází pomník obětem druhé světové války (věnovaný „Padlým a umučeným hrdinům za svobodu národa 1939 - 1945“), na kterém je mezi šesti hrdiny také jméno Antonína Hlavatého (10.6.1904 - 9.3.1943).

Po válce paní Eva studovala závodní školu práce se zaměřením na zdravotnictví a pak pracovala jako zdravotní sestra u zubního lékaře v Karlových Varech. Vdala se v roce 1954 a měla dceru. Když bylo dceři rok, tak její manžel umřel na leukémii.

Evina maminka řekla:

„Děti, nedopusťte, aby vás překvapili ve spánku.“

„To špatný zapomeňte.“